

Wykonal we wnoszek, aswariek i echote. Co sobote dolaczony jest arkusz Bosmattoel, planu ku politykowi i sabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Bosmattoel na kwartal, dla odbiorczych w samym Lwowie 2 gr. 25 kr., na pocztamcie lwowskim 4 gr. 12 kr., na wszelkie inne pocztamtach 5 gr. 25 kr. m. konw. Prenumerata polroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

G A Z E T A . L W O W S K A .

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku pisał się od wiersza w pół kolumnie (drukem górnym) za pierwszy raz 5 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery pisał się wedle tego, ile na wyznaczony druk obrachowane miejsce zajmą. Redakcja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Sobota

N^{ro} 136.

16. listopada 1844.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Z Wiédnia: Powszechna wystawa przemysłowości.

Wiadomości zagraniczne: Hiszpania: Sprzyśszenie na życie Narvaeza i barona de Meer. — Uwienienia w stolicy i na prowincyi.

Anglija: Espartero ciągle w Londynie. — Zabużenia pospólstwa chińskiego w Kantonie.

Francyja: Przyszłość teraźniejszego gabinetu francuzkiego. — Wrażenie wiadomości z Hiszpanii odebranych.

Holandyja: Pierwsza Izba Stanów jeneralnych odrzuciła adres drugiej Izby, będący odpowiedzią na mowę z tronu.

Królestwo Polskie: Wykrycie tajemnego związku politycznego.

Nowiny.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Wykaz opławu Daniestem pod Zaleszczykami w roku 1844.

Dodatek nadzwyczajny.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Wiédnia. —

J. C. K. Mość raczył najwyższém własnoręcznie podpisanym dyplomem gubernijalnego i pierwszego radcę administracyi dochodów skarbowych w Galicyi, Ernesta Schuster, wynieść najłaskawiej na godność szlachecką w austryjackiem, césarskiem państwie z przydomkiem: »szlachetnie urodzony z Baernrode.«

Komisya nadworna postanowiona w skutek najwyższego listu gabinetowego z dnia 8. czerwca 1844, do kierowania wszelkiemi, najbliższą powszechną wystawę przemysłowości dotyczącemi się sprawami, podaje do wiadomości powszechnej:

§. 1. Wystawa austryjackich plodów przemysłowości w główném i stołeczném mieście

Wiédniu, poczyna się dnia 15. maja, a kończy z dniem 15. lipca 1845.

§. 2. Ta wystawa odbywać się będzie po części w wewnętrznych lokalnościach c. k. politechnicznego Instytutu, po części zaś w oddzielnych, umyślnie do tego celu przeznaczonych i z zabudowaniem politechnicznego Instytutu odpowiednio połączonych galerijach (do których wystawienia na placu przed tymże Instytutem potrzebne już przedsięwzięto środki).

§. 3. Do wystawy przydatne są w ogólności wyroby przemysłowe i fabryczne; także i takie surowe plody, które przez właściwość swoją wywierają wpływ na stan odpowiedniej gałęzi przemysłowej.

§. 4. Tych przedmiotów, które wielką mają objętość lub wielki ciężar, można posłać na wystawę modele dokładnie zrobione: próbki zaś służyć mogą tylko jako uzupełnienie gatunku przedmiotu.

§. 5. Właściciele fabryk, rękodzieln i t. d., którzy chcą co na wystawę posłać wzywa się aby naprzód to jest od 1. stycznia do połowej lutego 1845 zawiadomili, jakie przedmioty chcą mieć na wystawie umieszczone, i jaką mniej więcej powierzchnię zajmą też przedmioty w kierunku poziomym lub pochyłym.

§. 6. To zawiadomienie ma być przesłane pod adresem: »Direction der allgemeinen österreichischen Gewerbs-Ausstellung in Wien«, a wszystkie c. k. pocztamty przyjmą go bez opłaty pocztowego.

§. 7. Same zaś przedmioty mają być przesłane w przeciągu czasu od 1. marca do 30. kwietnia 1845 najdalej, pod tymże samym adresem.

§. 8. Do przedmiotu ma być dołączona faktura w dwóch egzemplarzach; z których jeden jako potwierdzenie odbioru z podpisem Dyrekcyi zwrócony będzie przesyłającemu, drugi zaś zatrzyma Dyrekcyja dla siebie.

§. 9. Właściciele fabryk, rękodzieln, i t. d., którzy w czasie wystawy nie będą w Wiédniu

obecni, mają wyznaczyć z swej strony komi-santa, i Dyrekcyję o tém zawiadomić.

§. 10. Przedmioty na wystawę przesłane, zabezpieczone będą od niebezpieczeństwa ognia u jednego z Towarzystw assekuracyjnych i to na koszt publicznego skarbu. To zabezpieczenie trwać będzie od dnia w którym Dyrekcyja odebrała przedmiot, aż do dnia wyznaczonego na zabranie tegoż przedmiotu z wystawy. Przedmioty, których ceny przesyłający nie oznaczy, nie będą zaasekurowane.

§. 11. Zostawia się przesyłającemu do jego woli, tak naznaczenie ceny swojemu towarowi, jakoteż sprzedanie go w czasie wystawy; w takim razie przedmiot oznaczony będzie jako „sprzedany“, atoli dopiero po skończeniu wystawy zabrany być może.

§. 12. Po skończeniu wystawy, właściciele lub komisanci mają przedmioty swoje za zwroceniem danego im na nie rewersu, najdalej w 14 dni odebrać, przeto najpóźniej do ostatniego lipca 1845 takowe z wystawy uprzątnąć.

§. 13. Dla uznania odznaczających się zasług, postanowione są: złote, srebrne i brązowe medale, jakoteż zaszczytne wspomnienie; poprzednie posiadanie takiej nagrody nie wyłącza od powtórnego jej otrzymania.

§. 14. Nadworna komisya przybierze do swego grona osoby z krajowej przemysłowości najdowodniej znane, jakoteż i rozmaitych znawców, aby z zaspokojeniem wyrzec mogła, które z umieszczonych na wystawie przedmiotów, ze stanowiska krajowej przemysłowości uważane, na pierwszeństwo przed innemi zasługują.

§. 15. Jest przeto w własnym interesie tych osób, które z swej strony przedmioty na wystawie umieszczają, aby przy przesłaniu fatur, dołączyli zarazem opis swojego przemysłowego zarobnictwa w taki sposób, aby z tego opisu komisya mogła poznać wiadomości o wielkości tegoż zarobnictwa i jego dawności, o trudnościach jakie były do przewyciężenia, o rodzaju i wielkości użytej do tego siły poruszającej, o udziale, jaki w tém zarobnictwie ma okolica i o płacy jaką robotnicy dostają, o gałęziach przemysłu, które to zarobnictwo zatrudnia, o jego udziale w wielkim handlu, i o wpływie, jaki na stosunki cen wywiera.

§. 16. Ci z przesyłających przedmioty na wystawę, którzy jako członkowie nadwornej komisji należyć będą do wydania sądu, nie mogą już z tego powodu ubiegać się o nagrody. Imiona ich umieszczone będą dla odznaczenia w drukowanym katalogu, a nadesłane przez nich przedmioty, oznaczone będą na

wystawie napisem: »Od członka Komisji nadwornej—bez ubiegania się o nagrodę.

§. 17. Udzielenie przyznanych odznaczeń, odbędzie się na zakończenie wystawy, godnym i uroczystym sposobem.

(Wiener-Zeitung Nro: 310.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

Hiszpanija.

Moniteur z dnia 3. b. m. potwierdza wiadomość o odkrytym w Madrycie spisku przeciw generałowi Narvaez i nadmienienia także o zamachu w Barcelonie na życie tamtejszego generalnego kapitana barona de Meer. — Nadesłane telegraficzną depeszą wiadomości brzmią tak: 1) Madryt dnia 27. października. Właśnie co odkryto nowy spisek. Generała Narvaez zamierzono zabić we drzwiach hotelu francuzkiego poselstwa, gdzie był na obiedzie. — Generał Prim został dziś przed południem aresztowany; wczoraj i dziś uwięziono także kilka innych osób. — 2) Barcelona dnia 29. października. Onegdaj, dnia 27. października o godzinie ósmej wieczorem schwytano dwóch skrytobójców, którzy się rzucili na barona de Meer gdy przed teatrem wysiadał z powozu; zaprowadzono ich niezwłocznie do strażni, a z tamąd śród orszaku zbrojnych ludzi do twierdzy Atarazanas. Czteryście do pięciuset osób w czerwonych czapczkach udało się ku Rambla (miejscu publicznej przechadzki w Barcelonie); otoczyły one alkadę i jego zastępcę, których jednakże niebawem miejscy żołnierze uwolnili. — Nadeszło wojsko i rozprąszyło tłum zgromadzony. Baron de Meer opuściwszy teatr, szedł pieszo przez Rambla. Przyaresztowano czterdzieści osób. Dwóch oficerów i jednego żandarma pchnięto nożem. — Wczoraj, dnia 28. października o godzinie szóstej wieczorem przeciągały patrole po mieście; ogłoszono surowe bando i ustanowiono sąd wojenny. — Z przyaresztowanych osób cztery skazano na śmierć a dziewięć posłano na galery.

Dziennik *la Presse* czyni nad powyższemi wiadomościami następujące uwagi: »Spisek, który temi dniami odkrył rząd hiszpański, miał w równym czasie w najznaczniejszych miastach wybuchnąć. Planem spiskowych było, po zgładzeniu ze świata generała Narvaez tudzież najstarszych i najprzysiężniejszych generalnych kapitanów, przynaresztować Królowę, zmusić ją do odmienienia ministrów, i wymódz na niej przyrzeczenie, aby wszelkiej reformie konstytucyj z roku 1837 sankcyję od-

mówiła. — Dwudziesty szósty październik był przez apiskowych w Madrycie dniem wyznaczonym; zamach ten nie powiódł się tylko dlatego, że w ich gronie znajdował się oficer, który wszystko odkrył generałowi Narvaez. Rząd przedsięwziął natychmiast potrzebne środki. Uwięziono wiele osób. Jeden tylko człowiek z niejakiem znaczeniem między uwięzionymi jest generał Prim, mówią także o przyaresztowaniu pana Mendicaci, byłego adjutanta Espartera; lecz to potrzebuje jeszcze potwierdzenia. — Generał Prim został dnia 27. o godzinie pół do ósmej z rana przez 150 ludzi z pułku San Fernando w własnym pomieszkaniu przytrzymany i do kesarza Izabeli zaprowadzony, gdzie zostaje w tajnym więzieniu. Znaleziono przy nim papiery, mają zawierać bardzo ważne odkrycie.

Dziennik *Castellano* z dnia 28. października nadmienia o nowo-odkrytym sprzysiężeniu i utrzymuje, że rząd ma wszelkie jego włókna w swém ręku. — Senat nadał rządowi 76 głosami przeciw 4 zażądane pełnomocnictwo do wydania organicznych ustaw, uregulowania ajuntamentów i deputacyj prowincjonalnych.

Wielka Brytania i Irlandya.

Espartero przebywa w Londynie i jest złożony chorobą.

Wiadomości z Chin donoszą o zaburzeniach chińskiego pospólstwa w Kantonie, gdzie takowe chciało przemocą wdrzeć się do ogrodu angielskiego towarzystwa i zburzyć znajdujący się w pobliżu skład zagranicznych towarów. Konzuluwie angielski i amerykański, zażądali od władz chińskich, aby przed zaciekłością pospólstwa ochroniły składy towarów, a wreszcie wezwano ku pomocy wojenny okręt amerykański. Kilku napastników zostało w bójkę z Europejczykami i Amerykanami ranionych. Od dnia 28. czerwca była wprawdzie spokojność przywrócona; obawiano się jednak, aby te rozruchy się nie ponowiły i żądano usilnie angielskiego wojennego okrętu dla obrony tamtejszych Europejczyków. — Wiadomości handlowe opiewają i tutaj bardzo pomyślnie. Przywóz towarów był dosyć znaczny, a obdyt nie mniej zadowalający.

Francya.

Dziennik *der Correspondent von und für Deutschland* zawiera następujący list z Paryża pod dniem 30. października: »Ministryjum soult-guizotowskie obchodziło wczoraj swoje piątą rocznicę. Pod wieczór przy uczcie w Saint-

Cloud, którą dał Król odpowiedzialnym swym doradcom, może niejeden z nich poglądał na siebie z zadziwieniem i zapytywał się: »Jak my to uczynili, żeśmy przez cztery lata trwali?« Wszak nawet dzienniki opozycyjne są tak prostoduszne, że się również temu dziwią; a pocziwy dziennik *la Presse*, który wygwizduje melodyje Molego, mniema jeszcze prostoduszniej, że ministryjum z dnia 29. października nie ma innej zasługi, jak tylko tę, że cztery lata trwało! Ale w tém téż właśnie jest sztuka, to jest jajo Kolumba, którego podstawy tak pan hrabia Molé jak i pan Thiers znaleźć nie mogli. Cztery lata jest długim — długim czasem w nowo-czesnej Francyi, która lubi odmiany, owoż zanoszą się nawet na to, że do piórwszych czterech lat i piąty rok się przyłączy. Konferencyje opozycyi już się rozpoczęły, ale jeszcze na nie się nie zgodzono. Pojutrze przybędzie do Paryża Thiers, a dnia 4. listopada Bilault, i wtedy dopiero będzie ułożony właściwy plan wyprawy. Hiszpanija będzie głównym punktem zaczepki, i w pewnym względzie zdaje się, że gabinet ma tu piętę Achillesową, gdyż z jednej strony milczące jego zezwolenie na to, co się teraz dzieje w Hiszpanii, jest najmniejszą rzeczą, co mu zarzucić można, z drugiej strony zaś kwestyja, ażeby poza Pirenejami będzie despotyczna lub konstytucyjna Hiszpanija, jest żywotną kwestyją dla francuzkiego narodu. Exaltenci tutejsi uważają hiszpański zamach, który Krystyna, Narvaez i Martinez teraz wykonać usiłują, za wstęp do tego, coby może we Francyi chciano przywieść do skutku, gdy się ukończy obwarowanie Paryża. Ale nawet sami umiarkowani poglądają bardzo niechętnie na to wstrząsanie konstytucyją, która z samowładności narodu wynika, a połączenie się krystynistów z karlistami przeciw progresistom okazuje wszechwładnemu teraz stanowi mieszczańskiemu, jak wielkie niebezpieczeństwo zagraża tak jego potęgę jakoteż jego wpływowi, jeźliby dynastyja lipcowa w czasie całej legitymistycznej partyi sobie pozyskała. Duch dzienników paryzkich, między którymi tylko dwa pisma: *Globe* i *la Presse*, a i te z wielką obawą bronią doktrynowskiej samowładności pana Martinez de la Rosa, podczas gdy sam nawet *Journal des Debats* wyraża się przeciwko temu, okazuje, że tu nie ma żadnych sympatyj dla hiszpańskich przyjaciół tronu i wolności. Zaczepki, które z tego stanowiska uczynione będą przeciw ministryjum podczas adresu izby, znajdą wielki odgłos po całym kraju. Gabinet nie może tego unikać, aby dla Króla w mo-

wie z tronu nie umieścić niektórych ważnych słów pod względem Hiszpanii, a z téj sposobności będzie opozycja korzystać dla zaproponowania jako poprawkę bezpośredniej nagany przeciw temu, co się w Hiszpanii dzieje, a pośredniej przeciw francuzkiemu ministeryjum. Tu rozpali się właściwa walka, a ministeryjum będzie podobno miało trudne zadanie do odrzucenia téj niebezpiecznej poprawki. Przyjęcie téj poprawki musiałoby w zwyczajnej parlamentowej drodze pociągnąć za sobą upadek ministeryjum, atoli upadek ten zawisł tu od delikatniejszych włókien. Dotacyja dla księcia Nemours, oto wielka kwestyja, która rozstrzyga przyszłość ministeryjum, Król żąda jej koniecznie, p. Guizot okazuje się wtój mierze bardziej nieprzychylnym niż kiedykolwiek. Naprzeciw usilnemu naleganiu Króla stawia p. Guizot niezaprzeczony opór publicznej opinii. Dla osłabienia tego zarzutu, zażądał minister spraw wewnętrznych od prefektów wszystkich 86 departamentów poufnego doniesienia o stanie publicznej opinii pod względem téj kwestyi. Jeżeli większość tych doniesień okaże się pomyślną, tedy ministeryjum utrzyma się, i pomimo otrzymanej klęski w adresie, przedłoży ustawę o dotacyi; a jeżeliby takowa została odrzuconą, tedy izbę rozwiąże. Jeżeli zaś doniesienia będą niepomyślnie, tedy ustawa o dotacyi będzie tymczasem na bok odłożona, a ministeryjum będzie poruczone swemu losowi, to znaczy, będzie mogło wystąpić z gabinetu, albo pozostać. W tém krytycznym położeniu będzie próbowana tranzakcyja, owoż pewna bardzo znakomita pośrednicząca osoba miała ofiarować lewej stronie pod przewodnią Thiersa niejako koncesyję, mianowicie pod względem reformy wyborów, jeżeliby ta strona na dotacyję głosowała, a tak jako bezsilni przeciwnicy pozostaną tylko dwie ostateczne partyje izby, to jest: legitymiści i radykałiści. Słychać, że Thiers przychyliła się do pomienionej tranzakcyi, gdyż w ten sposób za jednem rzuceniem kostki, zyskuje dwie wygrane: obowiązuje dla siebie Króla, a dla lewej strony zyskuje zwycięstwo; oprócz tego wie on, że wtój chwili, nawet na przypadek upadku Guizota, nie może zostać ministrem, i że na mocnej koalicyjnej opozycji polegać niemożna, zwłaszcza że np. legitymiści pod względem Hiszpanii nie są z lewą stroną jednego zdania, i cieszą się tém, co się tam w interesie absolutyzmu dzieje. Ale jeżeli pomieniona tranzakcyja przyjdzie do skutku, tedy byt ministeryjum Guizota jest znowu na długi czas zabezpieczony, gdyż jeszcze raz powtarzam, że

kwestyja o dotacyi jest dla niego niebezpieczniejszą, niż wszelkie inne kwestyje tak wewnętrznej jak i zagranicznej polityki.

Wiadomości z Hiszpanii sprawiły w Paryżu nadzwyczajne wrażenie; odkryty w Madrycie spisek ma być bardzo rozgąszczonym; zdaje się, że progresiści ułożyli byli obszerne morderskie plany; nie tylko sam Narvaez miał paść pod ich ciosem, zabójczy ten spisek wymierzony był na wszystkich naczelników panującego stronnictwa; nawet jenerałni kapitanowie po prowincyjach mieli być jednego dnia wymordowani. Policzyja paryzka otrzymała doniesienia, wskutek których uwieziono kilka osób i przedsięwzięto śledztwa w niektórych domach; słychać, że się ważne dokumenta znalazły.

Holandyja.

Z Hagi dnia 29. października. Druga izba Stanów jeneralnych uchwaliła dziś na odbytém tajnem zgromadzeniu wydziału 31 głosami przeciw 20, wziąć po raz pierwszy na publiczne obrady, wniosek do adresu, jako odpowiedź na mowę z tronu. Te obrady rozpoczyna się z dniem jutrzejszym. Przedłożony wniosek do adresu jest w ogóle tylko obszerniejszém powtórzeniem mowy z tronu.

— dnia 2. listopada. Pierwsza izba Stanów jeneralnych, po długich naradach, odrzuciła dziś nadesłany przez izbę drugą adres do Króla jako odpowiedź na mowę z tronu, a to, podług amsterdamskiego dziennika handlowego 14 głosami przeciw 3. (Tak więc oświadcza izba pierwsza, iż się nie zgadza z wyrzeczonym przez izbę drugą życzeniem przejrzenia konstytucyi. Paragraf (15.) adresu, w którym też ostatnia objawiła nadmienione życzenie, ułożony tak, jak go d. 31. października 35 głosami przeciw 17 przyjęto, opiewa: »Mamy nadzieję, iż obecne czasy pokoju i spoczynku, któremi opatrność obdarzyła Holandję, przyniosą zbowiennne owoce dla całej naszej ojczyzny. Zdaje się nam godnem życzenia, aby one na stosowne przejrzenie naszych zasadniczych instytucyj obrócone zostały.«

Królestwo Polskie.

Jak donosi *Gazeta szląska* odkryto w Królestwie Polskiem w miesiącu sierpniu b. r. tajny, polityczny związek, i w skutek tego uwieziono znaczną liczbę osób w Warszawie tudzież na innych miejscach. Mianowana do rozpoznania téj sprawy komiszyja wypuściła na wolność tych, których za niewinnych uznała. Łącz z 22 osób, które

uznała za winne, skazała cztery na całe życie do robót przymusowych w kopalniach sybirskich, a 18 do robót przymusowych tamże na pięć do dziesięciu lat, wszystkich zaś na konfiskatę majątku.

NOWINY.

Zapowiedziane w naszej czwartkowej gazecie przedstawienia *optyczno-melodramatyczne* i widoki *optyczno-mgliste* panów Duchońskiego i Wysłobockiego, zaczęły się tedy d. 14. b. m. w starym teatrze, i powtarzać się będą codziennie przez czas niejaki z odmianami obrazów, których ci przedsiębiorcy mają podostatkiem. Wyznać musimy, że jakkolwiek oczekiwania nasze széroko zakrojone były (dzięki cudom rozprowadzanym o obrazach Deblerowskich), p. Wysłobocki, właściciel mglistych obrazów zaspokoił je zupełnie, a nawet w wielu względach przewyższył. Nie widząc ich bowiem jeszcze, na opisach tylko wsparci, chętnie wierzyliśmy w urok takich obrazków z niczego wypływających, jaskrawych barwami życia tém piękniejszego, że ledwie zabłysło, już i rozplynęło się, rozwiane na tysiączne odcienia, nito rozbiegłe chmurki kapryśnie pogmatwane, póki w nowe żywsze nie zbiegną się zarysy. I w rzeczy samej to chwilowe pojawienie się obrazów, niknienie, i przerabianie się fantastyczne, musi się podobać, jeżeli nie tylko pięknnością widoku, to także przypomnieniem dawno przeżytych scen, któreśmy młodsi tak łatwo roili, tak łatwo na inne mieniali, tych to mydlanych baniek dziecka, napowietrznych zamków młodzieńca. Lecz co w tych obrazach także zachwyca, to wykończenie rysunkowe, tak doskonałe, że mimowolnie uwierzywszy w rzeczywistość przedstawionego obrazu, ledwie się zacznie okiem znawcy rozpatrywać, i podziwiać gładkość pędzla, świeżość kolorytu, prawdziwość cieniów i światła, już wszystko znikło jak owe złote baśnie, pełne blasku wschodniego, w które tak lubo wierzyć było za młodo. Odnaczają się głównie obrazy architektoniczne, do których ten rodzaj oświecenia używanego w obrazach mglistych stosowniejszym być się wydaje, a mianowicie wnętrza katedry w Rouen zachwycało pięknnością ogółu, i wdziękiem wszystkich szczegółów z mamigą prawdą oddanych. W całym tego słowa znaczeniu byliśmy w krainie cudów opowiadanych przez *tysiąc nocy*; albo znowu jak ono *Guliver* patrzyliśmy na cały świat *Liliputów*, który dosko-

nało stworzony przez p. Duchońskiego, żyje pod swoim słońcem i niebem, rusza się, chodzi, skacze i pływa; a wszystkie te szczegóły tak sztucznie urządzone, że zda się jakby sztuka mechanika niknęła pod przymocą złudzenia. Niezapomnijmy jeszcze, że przez ciąg tych przemian czarodziejskich przegrywa muzyka maszyny samograjacój, przeciągła, niepewna, i drżąca jakby harmoniją tych mglistych przestrzeni, które przebiegaliśmy. Do zaokrąglenia oroku całości przykładało się niemało oświecenie gazowe przedsceny, dobywające się z dwóch postaci mitologicznych, wspartych na słupach kwiatami uwiecznionych, i rozlewające strumienie światła tém dla nas powabniejszego, im mniej jeszcze do niego przyzwyczajeni jesteśmy. Jednym słowem należy oddać sprawiedliwość panom przedsiębiorcom, że niczego nie szczędzili, o niczem nie zapomnieli, czémby się tylko podobać publiczności, zaczawszy od ładnej latarni kolorowej przed teatrem zawieszonój, a skończywszy na ozdobnych biletach wchodowych, i na przystrojeniu nowem naszego starego teatru, który dziwnie odmłodził, jakby pamiętką swojój dawno przebrzmiałej świetności.

W tragedji Szyllera *Don Karlos*, która na dochód p. J. N. Kamińskiego dana będzie pojutrze, panna Cenecka wystąpi w roli *Elżbiety de Valois*, Królowej hiszpańskiej.

Dopiero przykra, błotna porajesienna przywodzi nam na pamięć dobrodziejstwo, jakie mamy w coraz dogodniejszym bruku naszej stolicy. Czynnny nasz i o dogodność mieszkańców ze wazech miar dbały Magistrat, wiele w tym względzie w bieżącym roku uskutecznił. Ulica krakowska i dykasteryjalna dostały taki sam doskonały bruk w kostkę (sposobem Kammachera), jaki już od kilku lat przed gubernijalnym gmachem istnieje. W rynku zaczęto chodniki płytami kamiennymi széroko wykładać. Cała *nowa ulica* dostała bruk drewniany, to jest z ośmiościennych foremnych klocków na sztorc postawionych i smolną masą z sobą spojonych. Nawet i najdalsze przedmieścia przybierają coraz bardziej postać porządkowych ulic. Oświecenia tylko, oświetlenia trzeba by nam koniecznie lepszego!

Gdy mowa o nowych dogodnościach, nie zawadzi też wspomnieć o nowej kawiarni od dnia 1. b. m. w zajezdnym domu Dreznera na placu *Ferdynanda* otworzonój, która pomiędzy piérwszymi kawiarniami lwowskiemi odznacza się jeźli nie obszerniejszym lokalem, to przynajmniej bardzo dobrém położeniem

w pośród najpiękniejszych hotelów stolicy, na placu pięknym i ludnym. Wewnętrzne jej urządzenie i przystrojenie jest w każdym szczególe wytworne i gustowne. Na wspomnienie zasługuje też lampijon o czterech dużych płomieniach nad środkiem bilardu zawieszony, i tak na bilard jak i na cały pokój jasne, a nie rażące światło rozsypujący. Jest to pierwszy tego rodzaju lampijon z Wiednia tu sprowadzony. W innym znowu pokoju jest lampa świecąca płynem spirytusowym lancuckim, który się u nas coraz bardziej upowszechnia.

Przyjemną zapewne będzie wiadomość żeśmy weszli w zamianę talentów muzycznych z Włochami, jakto wyczytujemy z „Gazety Krakowskiej”, która donosi: iż wychowanka krakowskiej szkoły śpiewu panna Bełcikowska, bawiąca w Medyolanie zaangażowaną została na kilka występów do miasta Novi w Piemoncie. Trzeba wiedzieć (mówi też Gazeta), że rozmaite miasta włoskie drugiego rzędu, przez cały rok pod względem widowisk teatralnych nie wiele są znaczące, ale

za to pod czas jarmarków przychodzą do wielkiej świetności scenicznej, a przedsiębiorcy tych teatrów szukają po całych Włoszech najlepszych śpiewaków i śpiewaczek na takowy zjazd bogatych kupców, fabrykantów i innych zamożnych osób, aby ściągnąć ich uwagę, bo licha opera nie znajdzie nigdy we Włoszech nawet pobłażającego przyjęcia. Dla tego dodać tu jeszcze winniśmy, że w Medyolanie, gdzie bywa czasem do 200 śpiewaczek ubiegających się o zaangażowanie na podobne zjazdy, wybór, który padł na pannę Bełcikowską, panienkę obcą, bez protekcji, tém większy przynosi jej zaszczyt.

Wkrótce ujrzymy na naszem scenie najnowszy dramat Fryderyka Soulié: *Les amans de Murcie* (kochankowie z Murcyi), w polskim przekładzie naszego artysty dramatycznego B. Dawisona.

Nasz Korzeniowski napisał nową komedję: *Mąż i artystka*, która ma być wkrótce wystawiona na teatrze warszawskim.

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

Wykaz spławu Dniestrem pod Zaleszczykami w r. 1844.

W miesiącu	Galarów	Tratów	Drzewa bu- dnicowego	Tarcio	Bali	Głów	Dranic	Łat	Pszonicy	Mąki pszennój
	sztuk	pni	S	z	t	u	k	korcy	cetnarów	
Maju	158	58	4147	1500	500	13,000	—	—	13,800	—
Czerwcu	123	24	1831	9115	760	176,000	76,000	800	43,095	—
Lipcu	73	24	1417	14,627	700	124,400	137,000	—	16,500	—
Sierpniu	107	37	2292	15,807	9043	492,000	217,000	—	14,500	3601
Wrześniu	39	26	2138	6260	1504	1,300,000	62,000	1360	2825	2525
Październiku	26	8	570	4300	1550	93,000	21,000	—	—	—
W ogóle	626	177	12695	51,609	14,057	2,198,400	513,000	2160	90,720	6126

Uwaga. Z powyższej ogólnej liczby galarów i tratów, naładowanych było :

W Galicyi: 189 galarów: 90,720 korcami pszenicy i 6126 cetnarami mąki;

W Rosyi: 250 galarów: 125,405 korcami pszenicy;

W Galicyi: 87 galarów i 177 tratów podaną wyżej ogólną ilością matery-
ryjału drzewnego.

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest Ner. 46. Rozmaitości.)

Redaktor J. H. Kamiński. — Nakładem Spadkobierców Franciszka Krattera.
(Drukarnia Piotra Pillera we Lwowie.)

(Dod. Nadzw.)

Literarische Anzeigen
 der
Buchhandlung des Eduard Winiarz
 (vormals Bild & Sohn)
 in Lemberg und Czernowik.

☞ Haltet immer ein gewähltes Lager des Neuesten der deutschen, französischen und polnischen Literatur. — Eine große Auswahl von Musikalien, Kupferstichen, Lithographien — elegante Briefpapiere, Albums und andere Kunstgegenstände. — Bestellungen auf literarische und Kunstartikel, Pränumerationen auf periodische Werke und Journale werden durch regelmäßige wöchentliche Sendungen auf das pünktlichste und schnellste besorgt.

Bei **Kaulfuss Witwe Prandel & Comp.** in Wien, ist so eben erschienen, und durch alle Buchhandlungen zu beziehen:

10ter Band
 der

Sammlung der Sanitäts-Verordnungen

für das
Erzherzogthum Oesterreich unter der Enns,
 unter dem Titel:

J a h r e s - B e r i c h t

über die Leistungen der Medicinal-Verwaltung und Gesetzgebung
 in der Provinz Oesterreich unter der Enns, vom Jahre 1843,

bearbeitet und herausgegeben von **Jos. Joh. Anolz,**

k. k. Nied. Oesterr. Regierungsrath und Landes-Protomedicus.

Neueste Folge. Erster Band. gr 8. 23 Bogen. brosch. 2 fl. Conv. Münze.

Von dem überall rühmlich genug bekannten schönen Stahlstichwerke:

Universum für Erd-, Länder- und Völkerkunde.

Die interessantesten Ansichten mit erklärendem, blühendem Texte.

Vollständig in vier Bänden

☞ mit **600 Stahlstichen.** (Kadenpreis **20 fl. C. M.**)

haben wir eine Anzahl Exemplare zu dem Preise von ☞ **nur 8 fl. Conv. Münze.**

(und einzelne Bände für nur 2 fl.) abzugeben, was wir den vielen Liebhabern zu diesem Werke, welche es zu ermäßigtem Preise schon mehrfach suchten, hiermit anzeigen.

Niżej podpisana księgarnia wydaje obecnie za aprobacją wysokiego
Duchowienstwa katolickiego:

Roczne nabożeństwo według obrządku świętego rzymsko katolickiego kościoła,

zawierające: Pacierze z ustawy kościoła, nieszpory, pacierze na wszystkie niedziele roku, uroczystości pańskich, Boga Rodzicy Panny, Świętych Pańskich, na dzień poświęcenia kościoła, na dzień zaduszny z żalobną processyją i z jutrznią; z dołączeniem modlitw z ustawy kościoła, wykładu obrzędów mszy świętej, historycznych wiadomości o uroczystościach i nabożeństwie kościelném.

4 T O M Y 8vo.

Dzieło to, drukowane na piętnym welinowym papierze, wynoszące około 100 arkuszy
druku, kosztować będzie w przedpłacie 6 zr. 45 kr. m. k.

Iszy tom wyjdzie 1. lipca b. r., 2gi 15. sierpnia, 3ci 1go października, 4ty w listopadzie tegoż roku.

Przedpłatę na dzieło to, we względzie religii i nabożeństwa tak pożyteczne i ważne, a we względzie literatury polskiej w swoim rodzaju jedyną, bo pierwsze, przyjmują wszystkie polskie księgarnie.

W Berlinie w miesiącu czerwcu 1844 r.

Księgarnia B. Behra.

Doniesienie o czytelni w Lwowie.

Gdy pora roku do czytania sposobna już nadeszła, niżej podpisany ma zaszczyt polecić niniejszém, swoją w przeciągu tego roku znowu o kilkaset tomów najnowszych dzieł literatury polskiej, francuzkiej i niemieckiej pomnożoną

CZYTELNIĘ,

i oraz zawiadania, iż

NOWY KOMPLETNY KATALOG

który temi dniami właśnie z druku wyjdzie, pp. abonentom na ich żądanie wydany będzie.

O warunkach abonamentu i innych w tej mierze ułatwieniach, udziela moja księgarnia wszelką wiadomość.

Zwraca się zarazem uwagę szanownej publiczności, iż opłata od przewozu pocztą znacznie zniżoną została, a do tego jeszcze za przewóz książek drukowanych, płaci się tylko 2/3 części należitości taryfą wskazanęj.

Edward Winiarz (przedtém Wild i syn)
w Lwowie.